C. J. van Vloten

HET

HOUT

OF

BOSCHGEDACHTEN.

Iste BESPIEGELING.

DE NATUUR.

Met een Plaat, verbeeldende een Gezigt uit het Nieuwe Hout na het Spaarne.

TE HAARLEM, bij A. LOOSJES, Pz.

B E R I C H T.

Deeze Beſpiegelingen, die niet verder dan tot het getal van ZES zullen uitloopen, heb ik best geoordeeld aan afzonderlijke ſtukjes uit te geeven, om dezelve des te gemaklijker verkrijgbaar te maaken, daar het cieraad van een plaatje bij elke Beſpiegeling den prijs in eens misſchien wat veel voor ſommigen zou bezwaaren. Intusſchen behoeft men niet te vreezen, dat met de uitgaave der volgenden zal worden verwijld, daar zij zo ſpoedig zullen volgen, als eene goede uitvoering zo van druk- als graveerkunst toelaat.

A. LOOSJES, PZ.

Haarlem den 30 Junij 1793.

HET HOUT

OF

BOSCHGEDACHTEN.

IN DE BOEKEN
MAG MEN 'T ZOEKEN
EX LIBRIS
ALBERT VERWEY
IN DER MINNEN
ZAL MEN 'T VINNEN

AAN

DE BURGERIJ

VAN

HAARLEM

HEILIG.

Burgers van eene Stad, mij zo dierbaar; ontvangt deeze bladeren, op elk hunner ſtaan de gevoelens van mijn hart uitgedrukt. U wijde ik die in deeze Beſpiegelingen. Gebruikt ze tot uwe uitſpanning, mogt het zijn — tot uw voordeel — althans gebruikt ze, met een zo welmeenend harte, als ze u aangebooden worden door

UWEN MEDEBURGER.

ô d'Aerdsche zaligheid ſchuilt in de groene wijken
Van 't welgelukkig lant.

POOT.

HET HOUT.

DE NATUUR.

.Pl.

EERSTE

BESPIEGELING.

DE NATUUR.

Aan u, ô bekoorlijk Bosch, dat uwe groene toppen niet verre van Haarlems wallen na boven heft, aan u zal ik mijne befpiegelingen heiligen. Vreugde mijner kindschheid! — wellust mijner jeugd! getuige van de geheimfte overpeinzingen mijns harte! Gij lokt mijnen geest uit, daar de lieve Lente, door uwe aangenaame dreeven, op zagte en bolle windjes, vergenoegen en leeven aanbrengt. —

In dit bosch was het, waar mijne bespiegelende aandacht zo dikwerf zich verloor in de bekoorlijkheden der Natuur. —— Hier was het, waar ik zo dikwerf de voortreflijkheid en nietigheid van den Mensch bepeinsde. —— Hier waar ik zuchten wijdde aan het Land mijner geboorte. —— Ook hier blies de Eerzucht dikwerf mijnen geest aan, om het zij der natuur, het zij den mensch — het zij het vàderland of Gode ter eer te zingen. — Hier reezen uit mijn boezem tot den onsterflijken Geest, zo dikwerf mijne zuchten, die meestal in juichende dankliederen verkeerden. — Hier was het, waar ik zo oneindig dikwerf, in stil gepeins, den sluijer van het toekomende wenschte op te ligten, en mij botvierde in bespiegelin-

lingen van een beſtaan naa dit beſtaan.

Welaan, mijn geest! ſpan al uwe kragten zamen, om in weinige tafreelen, die zalige oogenblikken van mijne ziel te herhaalen — en poog die zo warme gevoelens van uw harte over te drukken in de harten van uwe vrienden, van uwe broeders, van uwe medeburgers. ——

Komt dan, gij die lust hebt mijnen beſpiegelenden geest te volgen; vergezelt mij in mijne eenzaame wandeling — daar bijna nog de geheele burgerij in ſlaap gedompeld, de logge poorten der Stad zich even openen, om den ijverigen handwerksman en landbewooner uit en in te laaten. In de Stad heerscht nog eene doodſche wer-

keloosheid — en dus mist zij het voornaamſte, het geen aan een Stad bekoorlijkheid bijzet. Komt, vergezelt mij, daar de bleeke glans van de ochtendſchemering langzaamerhand plaats maakt, voor de van oogenblik tot oogenblik gloeijender purperverwen van den uchtendſtond. — Van verre reeds juicht het gevogelte ons toe, daar wij de ſtadspoorte uittreeden — en de daauw als een ligte nevel voor onze voeten oprijst. —— Laat bij de opgaande zon onze geest de Natuur beſpiegelen — in die beſpiegeling zich weldraa tot den Schepper der Natuur opbeuren — dat hij de ſchoonheid van het geſchapene verheffe — de natuur in haare eenvoudigheid en grootheid beſchouwe — zelfs in het dagelijkſche en geringe — tot ons onderwijs — tot opſcherping van onze

aan-

aandacht eenen morgenſtond afzondere — en dat onze beſpiegeling weder in den lof van den Schepper eindige.

Spoedig, ſpoedig eer de zon, die de kim zo nabij is, ons door haaren opgang verrascht, eer wij ons aan het einde van het Bosch, digt aan den oever van het Spaarne bevinden. ——

ô Wat mist gij, die thans in de armen van de zuster des doods gewikkeld, alle deeze zalige, vervrolijkende, gezigten derft. — Thans waasſemt het gebloemte de aangenaamſte geuren — en de dropjes, die aan alle de randen der bladeren hangen, overtreffen de ſchoonſte paerlen in zuivere doorſchijnendheid. ——

Wel hoog purper vertoont zich de kim, maar nog, nog is de ſchijf der zonne beneden den gezigteinder. Zetten wij ons hier neder, daar zich reeds op het Spaarne ook de werkzaamheid der ijverige Schippers vertoont, en de witte en roode zeilen zwellen door de koeltens, die bij den aanvang van den dag ſchijnen te herleeven.

Al rooder en rooder worden de wolken. — Ha! daar verheft zich de rand van de ſchijf der zonne. — Bloedrood vertoont zij zich — met welk een ſchellen toon ſlaan nu de nachtegaalen rondsom mij — alle de vogelen heffen aan — en de leeuwerik, die, door zijne hooge vlucht, het ſcherpziendst oog ontwijkt, zingt de oprijzende zon, als het ware, een feestlied. —— Heel

de

de Natuur juicht der zonne tegen — die zich nu met haaren rood-gouden ſchijf, geheel boven den gezigteinder verheft. — De dampen trillen voor haar weg, en gevoelen, als het ware, met ſchrik en beeven, hunne nabijzijnde vernietiging. Alle de grasſcheutkens zijn met daauwdropjes bezet — en de glans der zonne vormt van de nog zo even zilverkleurige droppen eene zee van zagtkens golvend goudſtof. —

Welkom, verlichtende ziel der natuur! welkom juicht mijn hart u toe, daar gij uwe roodverwige loopbaan intreedt.

Rijs hooger ten bedde uit
Van purper en roozen,
Bruidegom des Hemels!
Helst lichtende ſtar!

Rijs hooger ten bedde uit,
De zingende vogels
Slaan vrolijke toonen,
Uw' opgang ter eer?

Rijs hooger ten bedde uit,
De juichende waereld
Wijdt u reeds bij wolken,
Het offer des daauws.

Rijs hooger ten bedde uit,
De tallooze paerels,
Op bloemen en planten,
Verbeiden uw' glans.

Rijs hooger ten bedde uit,
Gij rijst — en uw ſtraalen
Bezaaijen de velden
Met blinkend geſteent.

Waar wend ik mij heenen,
Ik treed op juweelen
Van 't zuiverste water,
Waar wend ik mij heen?

Hij, die immer de morgenzon als met eene heilige beeving zag opdaagen, hoe kan hij immer een' verachtenden blik werpen op zijnen medemensch, die min dan hij, aan afgetrokken denkbeelden gewoon, zich voor dat Hemellicht als eene aanbiddenswaardige Godheid nederwerpt. Nimmer misschien hebt gij, die de zulken verachten durft, het heerlijkst tooneel der Natuur, en het stoflijk afbeeldzel van den leevendigen God aanschouwd. In de schaduwe van uwe doodsche cel, bij den flaauwen glans van uwe studeerlamp, vormt gij u bovennatuurkundige stelzels, misschien belachlijker voor hoogere geesten, dan de eenvoudige aanbidding van een zo zegenrijk hemellicht... ô Zo zich hier de knieën van ons lichaam niet buigen — onze ziel zinkt diep weg

in

in beſpiegeling.... Op de ſchijf der zonne, wier glans onze oogen nog even kunnen verdraagen, zien wij als in eenen ſpiegel eene flaauwe ſchets van de magt, de wijsheid, en de goedheid van den oneindig grooten voortbrenger der natuur, voor wien die zon, duizende maalen grooter dan deeze geheele aardbol, die ons maden van éénen dag een heelal ſchijnt, als een zandkorrel als een ziertjen is. — Zink hier neder, ô mijn ziel! en aanbid eene grootheid, die u tot den rand der vernietiging voortrukt.

Wel tot den rand der vernietiging, maar niet in dien ijslijken afgrond ſtort ik neder. Het bezef van verſtandlijk aanzijn verheft zich in mijne ziele, en geeft haar op het oogenblik van de grootſte vernedering in

eens

eens eene uitgebreidheid —— oneindig grooter, dan die van den grootften klomp leevenlooze ftof. Zij gevoelt het — zij denkt —— en denkt zich een uitvloeifel van den oneindig grooten Geest, van den Schepper des heelals — ô dan vindt zij zich zelve weder. —— En het ftof vezeltje waarin mijne ziel woont wordt mij het dierbaar verblijf van een weezen, dat in zich zelve en in haare natuur voor den mensch even onbegrijpelijk is, als de Godheid-zelve. — Dat wezen ziet de natuur, en leest in derzelver boek, dat zij voor haär openflaat, de Schepping en de Voorzienigheid of met één woord — God! —

Van u, ô Schepper der Natuur!
ô God, die aan de purpren kim
Het gouden zonlicht rijzen doet,
  Van u beginn' mijn dag.

Van u, die door het wijd Heelal,
Voor duizend duizend waerelden
Ook gouden zonnen rijzen doet,
  Van u beginn' mijn lied.

Van hier, lafhartig bijgeloof!
Dat voor een ijd'le ſchaduw beeſt,
Dat ſchrikt op 't ritzlen van een blad!
  Van hier ook huichlaarij',

Die met een neêrgeſlagen oog,
Met zwarte gruwelen in 't hart,
Niet de eer van God of Godsdienst zoekt;
  Alleen u zelf aanbit.

'k Genaak, ô eeuwig, eeuwig God!
U met een vrolijk, dankbaar hart,
Wijl door de blijde morgenzon
  't Erkentlijk aanſchijn gloort.

Een kind ducht zijnen vader niet,
Schoon 't zijn gebod niet immer volgt,
Ik ſtruikel ſoms, jaa ſtruikel vaak,
Maar God! ik ducht u niet.

Gij kent, gij kent mijn broosheid, God!
Mijn' zinlijkheid, mijn' zwakke deugd;
Maar ook (en welk een troost voor mij!)
Gij kent mijn' goeden wil.

Schoon 'k vaak dan ſtruikel op mijn pad,
Jaa ſoms mijzelv' onwaardig val,
Nooit zet de wanhoop haaren voet,
Zeeg'vierend op mijn hart.

Steeds beur 'k mij weder op tot u,
Tot u, die even groot als goed,
Mij 't zij ik ſtruikel, 't zij ik val,
Een Vader zijt en blijft.

Volmaakte deugd en heiligheid
Is boven ons bereik, ô God!
Hoe ſchemert zelfs het zwak gezigt
Voor uwe Heiligheid.

 Doch

Doch voor de ſtraalen van dat licht,
Ontſluit de bloeizem zich der hoop,
Der hoop op eindelooze gunst
Van een weldaadig God!

God in de Natuur te aanſchouwen, was altijd de hoogſte wellust der Wijzen — en in deeze weinige oogenblikken van het ſnel voorbij vlietende leeven, mag het mij nu hier, deezen ochtendſtond, gebeuren, met een vrolijk oog en een opgeruimde ziel, bij de zo prachtig rijzende zon, zulk een ontelbaare ſom van Gods werken, in dit bosch, te aanſchouwen.

Niet alleen Gij, vast hooger en hooger ſtijgend Hemellicht — dat op zulk eenen verren afſtand van ons geplaatst zijt, wijst mij die Godheid aan. In ieder vogel, die daar zingt, in ieder inſect dat hier zweeft, in elk

wormp-

wormpje dat aan mijne voeten kruipt — in de verzameling van diertjens, die niet meer dan beweegend ſtof ſchijnen — van de ſtaatige eiken, de nog vrolijk groene beuken en hooge linden af, tot aan het minſte grasſcheutje toe, — zie ik de Natuur bewerktuigd door een vermogen, waar voor de menschlijke ziel met eerbied te rug beeft. Heerlijk, ô Natuur! is hièr uwe tempel — en meer dan alle leerſtelſels van menſchen t'zamen, predikt gij hier uwen Schepper.

De kunst van menſchen handen heeft op veele plaatzen uwe weelderige, uwe dartelende takken weggeſnoeid — en een ſtijven ſmaak van ingebeelde ſchoonheid in uwe plaats geſteld, maar ook op veele plekken vertoont gij u in vollen luister — op veele plaatzen heeft

de kunst het ſpoor, door u gedrukt, met een luchtigen tred gevolgd.

Wanneer zullen die dagen aanbreeken, wanneer zich de kunst van het juk der ouderlijke vooroordeelen ontſlaat, en alleen aan u offert... Dan wanneer de mensch zelf durft denken, en de prangende ſchoeizels van denkbeeldige ſchoonheid verwerpende, met min angſtige treden uwe ſtappen nawandelt. —— Reeds verdwijnen allengs meer en meer die ſtijfgeſnoeide haagen — reeds kronkelen zich veele laanen in onregelmaatige bogten. De ſtijve tuinierkunst van LE NOTRE, die Europa zo veele jaaren beſmet heeft, is ook tot onze lustboschjes, is tot dit Bosch doorgedrongen... Doch de groote HIRSCHFELD — de onſterflijke KENT hebben eenen anderen weg gebaand

baand. — Laaten dan de Nederlanders, die voor zo volgziek bekend ſtaan, acht geeven op de wenken dier twee lichten — en het ſchilderagtige ſchoon, dat met één de Natuur in haaren bekoorlijkſten dag is, tot het eenig model van haare boſchen en tuinen neemen.

De Natuur is in alles groot en tevens eenvoudig. — De zamenvoeging dier twee eigenſchappen werken niet alleen op den geest van den ſcherpzinnigen Wijsgeer, maar zij ook is het, die het hart van den ongeoefendſten verrukt. Lof zij u dan toegezwaaid, die met eenen onafgebroken ijver uwe dagen beſteed, om de ſchoonheden der Natuur op te ſpooren, en het licht, dat gij voor u zelven ſchept, niet angſtig bedekt houdt, maar met eenen hellen glans zijne ſtraalen wijd

en zijd laat ſchieten ; die ons het éène oogenblik den afſtand der zonne en der verstafſtaande planeeten berekent — die ons met de bergen en valeijen der maan bekend maakt, de dubbelheid van den ring van Saturnus aanwijst, en een dwaalſter kennen doet, die de laatſte helft deezer eeuw voor het eerst heeft mogen aanſchouwen — die ons het volgende oogenblik, de Natuur in haar kleinſte en fijnſte werken doet bewondren — wanneer gij ons de zandkorreis als wonderen van ſchoonheid, en verſcheidenheid, doet beſchouwen; die een drop waters, als een' kleinen oceaan van oneindig kleine ſchepſelen kennen doet. U danken wij, als wij het ongewapend oog over de aanminnige wonderen der Natuur laaten weiden, waar mede wij juist de ſchepſelen der Natuur, in haare bevalligſte en meest

met

met ons evenredige grootte beſchouwen... Daar wij door u de wijsheid van den Werkmeester der Natuur opmerken, die wij ligt anders als het redelooze vee onachtzaam zouden zijn voorbij getreeden.... Hoe dikwerf moet niet bij het keurig boschmuzijk der ſchelle nachtegaalen, dat thans in onze ooren klinkt, de gedachte in ons oprijzen: Was ons gehoor eenige trappen grover, niet een van die aangenaame toonen zou doordringen tot dat zintuig — tot onze ziel, en die, als het ware, ſtemmen op eenen zagten en met dien zang harmonieuſen toon. En was dat zelfde zintuig eenige trappen fijner, onverdraagelijk zou dan de thans zo behagelijke klank dier ſtemmen zijn, en onze ziel zou door het zintuig des gehoors gefolterd in ſtede van geſtreeld worden...

 Maar

Hoe ſchoon ook vertoonen zich de lieflijke bloemen, die den grond bedekken en tot een aangenaam veldtapijt ſtrekken. Welke eene aartige vrolijke en zagte mengeling. Hoe ſteekt het ſchitterende geel van de ontelbaare boterbloemen af bij het zagte blaauw van het tedere eerenprijs; hoe wisſelt zich hier het lieflijk riekend hondsdraf met de roode en witte klaver af — daar de helder geele paardebloem het hoofd tusſchen beide opheft. De doove en geele netelen, met de onderſcheiden ſoorten van weegbree — de purperkleurige vogeltjes, de herderstasjes en de oijevaarsbekjes heffen ginds hunne nederige kruintjes na boven. Daar zich de wilde kamperfoelie en het ſcheutige ſluitenkruid in het verſchiet vertoonen — en aan de randen der ſlooten, de bevallige vergeet me nietjes,

wel

wel door hunne fraaije blaauwe bloembladeren, en vrolijk geele hartjes voor vergeeten bewaard blijven, om nu niet te ſpreeken van de oneindige grasſoorten en mosſchen, of van de braamen die zich door de takken ſlingeren. Welk eène verſcheidenheid noem ik reeds, en dit is nog maar een klein ſtukske der zaake. ——

Door de dagelijkſche gewoonte, hebben veelen der gewasſen in de oogen van de meesten hun ſchoon verlooren, en de ſcheldnaam van onkruid doet reeds veelen met afkeer te rug deinzen, die met een greetig oog, in de tuinen en ſtookkasſen, de van de natuur als afgepijnigde ſchatting van een ſchraal uitheemsch plantje, waar aan een twijfelachtig bloempje zich vertoont, be-

wonderen; dat daarom alleen boven anderen fchoon heet, omdat het zeldzaam is.

Wonderbaare aart van den mensch — de gaaven die de Natuur in overvloed voor onze voeten uitftrooit, verwaardigt zich de Mensch naauwlijksch op te raapen, daar hij met eene reikhalzende nieuwsgierigheid uitziet en geene moeite fpaart, om van het door de dwinglandfche kunst der Natuur afgebedelde een klein ftukske te aanfchouwen. Dan het zijn de dagelijksch voorkomende planten niet alleen, die in deeze onverfchilligheid deelen. De ftarren, de maan en zon rijzen op en gaan onder, zonder dat de fterveling zich des bijzonder bekreunt, maar een komeet trekt meerder aandacht tot zich, dan de weldaadigfte Hemellichten, dan de geheele fchoone gefchapene Natuur rondom ons. Komen

men wij dan zo veel mogelijk te rug van deeze zo onverſtandige koelzinnig-heid. — Laaten wij de zaaken beſchouwen zo als zij zijn — laaten wij meer en meer indringen in de weezenlijke waardij der dingen, en ſchoon op den naam van wijsgeeren niet geſteld, der menschlijke — onze verſtandige Natuur ten minſten recht doen.... dat zal niet alleen op onze verſtandelijke, maar zelfs op onze zedelijke handelingen eenen diepgaanden invloed hebben.

Hij, die met eene blinde onnaauwkeurigheid, met eene onverſchoonlijke onverſchilligheid, den eenen dag den anderen ziet opvolgen, de eene maand de andere ziet vervangen, en het eene jaar in het ander ſmelten, zonder achtgeeving op de wonderbaare ſchoone en verhevene verſchijnſels des Natuure, zal dik-

dikwerf zich beklaagen over de kortheid van de dagen des Winters, over de langheid van die des Zomers, over de regen en fneeuw, ja over zonnefchijn, kortom, over alle verfchijnfels, die maar niet zo juist zamenftemmen met de bekrompen begrippen, die hij zich van het goede vormt. Hij heeft nimmer de groote, de ongelijk fchijnende gelijkheid, dat ik mij dus uitdrukke, in de handelingen der Natuur opgemerkt. Warmte en koude, regen en droogte, zijn als met fchaalen tegen elkander opgewoogen. De winden die zo wufte, zo ongeregelde verfchijnfels, waaijen in zekere bepaalde evenredigheid.... en de waare Natuurkundige beklaagt zich alleen over het gebrek aan waarneemingen... Gij dan, die nimmer hebt opgemerkt, of althans wier opmerkingen die der dieren des velds

weinig overtroffen hebben, verzàmel uwe kragten om ze in te fpannen tot het waarneemen van de groote werken der Natuur. Een bron van onvergenoegdheid zal terftond geftopt en uwe ziel gerust gefteld worden, in den verfchillenden wisfel van wind en weder... Gij zult overal de handen Gods werkzaam zien in de Natuur. Treedt dan dikwerf in de oogenblikken, die u uwe bezigheden u toelaaten, af in dit bosch, en befchouw daar, afgefcheiden van uwe beflommeringen, de voortreflijke werkingen der Godheid. . . . Hij, die de Natuur kent, kent God — ziet een onnoembaar klein gedeelte, een flaauw fchaduwbeeld van een altijd weldaadig, magtig en wijs Weezen, verheven boven de ftaamelende lofzangen van Menfchen en Engelen, wien egter de zangen van Engelen, ja van Menfchen niet affchuwelijk klinken.

Als

Als een kind der Natuure
Heft dan mijne zangſter
Een morgenlied aan,
En duizende ſtemmen
Van zingende Vogels
Verrukken 't gehoor.

Zo vrolijk, zo lachend
Groeide eertijds in Eden
Het donzige gras.
Zo vrolijk, zo lachend
Bloeide eertijds in Eden
Het jeugdige kruid.

Zo zalig, als Adam,
Ontwaakt mij de Waereld
Als aaklig gedoemd.
Het heilige lommer,
Gods zigtbaare woonſteê,
Omvat mij geheel.

Verrukkende schoonheid
Der blijde Natuure,
Waarom zoudt ge mij,
Min treffen min roeren,
Dan eertijds in Eden
Den zaligsten Mensch.

Schoon feilend en struiklend,
Gevoel ik de grootheid
Van schepsel en mensch.
Hoe klopt mijne boezem
Op 't vrolijk genieten
Van 't bijzijn mijns Gods.

Mijn God, en mijn Schepper!
De dankbaarste klanken
Ontvloeijen mijn borst.
Wat zou ik u klaagen,
Schoon daartoe gedagvaard,
ò Heilige God!

U klaagen, mijn Vader!
Daar duizende bronnen
Van wellust en vreugd,
Van Engelen - weelde,
Van eeuwig genoegen
Ontspringen voor mij.

Wie leent mij de toonen,
Wie leent mij de klanken,
Wie 't kragtig penseel.
ô Oorsprong van alles,
Om één slechts dier bronnen
Te maalen, mijn God!

ô Adem mijns leevens,
Uitvloeisel der Godheid,
En bron mijns geluks,
Geen oogenblik snelt 'er,
Of uwe genieting
Verkwikt mij het hart.

Die

Die adem, ô Schepper!
Verleent mijnen zanggeest
Oneindige stoff'.
Jaa wijl deeze klanken
Opstijgen ten Hemel,
Smaak ik zijn genot.

Smaak ik dan dien zegen,
In mindere maate,
Dan Adâm eertijds.
ô God! was zijn adem,
(Zijn adem ook stoflijk)
Van beter natuur?

Was Adam onsterflijk
Door d' adem zijns leevens.
Neen! God! door uw' wil
Hadt gij hem de sidd'ring
Voor 't sterflot onthouden,
De siddring der schuld.

Wij rooijen met traanen
Met zuchten en moeite
De distelen uit,
Die tusſchen de tarwe
Des leevens ontſpruiten,
De distlen des doods.

De zonde, die distel,
Die zaadknop der doodvrees;
In 't harte verſtikt. . .
En dan is deez' waereld
Een dal van Genoegen,
Een beemd van Vermaak.

Dan haalen wij zagtkens,
't Zij blonden, 't zij grijzen,
Den adem voor 't laatst;
Beveelen dien ſtervend
Den Schepper des leevens,
Schoon ſtervend gerust.

,, Ontwaaken voor eeuwig!"
Is 't zalige denkbeeld
Der ſtervende deugd.
Jaa ſtervende zucht zij:
,, 'k Zal leeven, om eeuwig
Gelukkig te zijn."

Welaan, verlaaten wij met een dankbaar en vol harte deeze aangenaame ſtreeken, naa eenen zo genoeglijken, naa eenen zo gelukkigen morgenſtond. Nu zal het ijverigst gedeelte der Burgerije, zich reeds met zijne nuttige bezigheden beginnen ontledig te houden. Welaan, laaten wij in die bezigheden gaan deelen, en dus de aangenaame beſpiegelingen in wezenlijke en nuttige werkzaamheden verkeeren. —— Laaten anderen vrij in de armen van den ſlaap voortdroomen, tot dat de hooggeklommen zon door de gordijnen hunner legerſteden hunne vadzigheid beſpiedt, die

tot diep in den nacht in de armen der weelde verzonken lagen, of in luidruchtige ſtadsvermaaken bij den ſchuimenden beker vertoefden; ô terwijl zij zich nogmaals omkeeren op hunne legerſteden, zoeken wij, naa het rein genot der natuur geſmaakt te hebben, onze woningen weder, en zegenen ons lot, dat reeds in den vroegen morgen zaligheid was.

Bij den uitgeever deezes zijn mede te bekomen en dit jaar uitgegeeven.

JOHN ADAMS, antwoord aan T. PAINE, gr. 8vo. . . f :- 8-:
De Mislukte Schaaking, Tooneelspel, gr. 8vo. f :- 5-8
gr. pap. f :- 12-:
A. LOOSJES, PZ. ter gedachtenis van M. NIEUWENHUIJZEN, gr. 8vo. f :- 4-:
W. ROBERTSON, Geschiedk. Onderzoek over den Koophandel der Indiën, gr. 8vo. f 3 - : -:
VAN MARUM, Bedenkingen en Waarnbetr. drenkelingen, met pl. gr. 8vo. f 1- :-:
MERCIER, het jaar 2440 een droom, 2de deel gr. 8vo. . . . . f 2- 4-:
Portrait van den Eerw. Heer AGE WIJNALDA door W. HENDRIX, gegr. door J. DE WIT. . . . f 1- 10-:
Bijvoegsel op GRABENERS Brieven, gr. 8vo. . . . f :- 6-:
De Roode Roos (een spreekwoord.) f :- 5-8
. . . gr. pap. f :- 10-:
TOWNSEND, Reize door Spanje, IIIde Dl. 1ste Stuk. . . . f 1-12-:
KABINET VAN MODE EN SMAAK, Vde deel met pl. . . f 4-16-:

Bij gemelden zijn ter persse de vertaalingen van

J. MORES, Journal during á Residence in France, &c.

Veit Webers, Sage der Vorzeit.

CHRISTIANI, vervolg op MILLOT, het 2de deel.

VOGELS Handboek voor jonge Artsen 2de stuk.